

Мясцовыя паэты і пісьменнікі... Іх ведалі пры жыцці і запамяталі пасля смерці, але іх творы працягваюць жыць і натхняць, прымушаюць спрацаваць і вывучаць.

“Мікола Нікановіч – пісьменнік з Клянніка”

17 лістапада Смалявіцкая цэнтральная раённая бібліятэка імя Максіма Багдановіча правяла тэматычную вечарыну “Мікола Нікановіч – пісьменнік з Клянніка” да 120-годдзя з дня яго нараджэння ў межах абласнога праекта “Пісьменнікі – ураджэнцы роднага краю”, арганізатарамі якога выступілі ДУ “Мінская абласная бібліятэка імя А.С. Пушкіна”, публічныя бібліятэкі Міншчыны, Дзяржаўны архіў-музей літаратуры і мастацтва, “Дзяржаўны музей гісторыі беларускай літаратуры”, Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова “Выдавецкі дом «Звязда»” (газета “Літаратура і мастацтва”), грамадскае аб’яднанне “Саюз пісьменнікаў Беларусі”, выдавецтва “Мастацкая літаратура” (часопіс “Полымя”), Беларускае дзяржаўнае акадэмічнае тэатразнае гледацтва.

Імя Міколы Нікановіча непарыўна звязана з гісторыяй пісьменнікаў-маладнякоўцаў, якія ў 1930-я гады паспрабавалі захаваць беларускую літаратуру новыя гарызонты. Былі героі грамадзянскай вайны ўварваліся ў літаратуру з рэвалюцыйнай непрыміручасцю і верай у светлую будучыню.

Адным з гэтых маладых пісьменнікаў быў і Мікола Нікановіч – ураджэнец вёскі Кляннік Смалявіцкага раёна. Пасля баёў з белапалякамі і настаўніцтва напрыканцы 20-х гадоў ХХ стагоддзя ён пераязджае ў Мінск і пачынае супрацоўнічаць з беларускімі газетамі і часопісамі.

Сябрае з такімі пісьменнікамі, як Ц. Гартны, М. Лынькоў, В. Коваль, П. Броўка, М. Лужанін, А. Дудар і інш.

Першае яго апавяданне “Ахвяры цемры” было надрукавана ў 1923 годзе ў газеце “Савецкая Беларусь”, першы верш – у часопісе “Маладняк” за 1925 год, першыя зборнікі апавяданняў “Золак” і “Радасць” выйшлі ў свет у 1926 годзе.

Але ў 1933 годзе Мікола Нікановіч трапляе пад “другую хвалю” рэпрэсій і ссылаецца ў Сібір, у г. Свядлоўск на тры гады, дзе працягвае літаратурную працу ў газетах.

У 1942 годзе ён быў прызваны ў армію. Удзельнічаў у баях з нямецка-фашысцкімі захопнікамі. У кастрычніку 1944 года на тэрыторыі Чэхаславакіі прапаў без вестак. Быў рэабілітаваны ў 1956.

Вяртаючыся да самой вечарыны, патрэбна ўзгадаць цудоўныя і інфармацыйна-насычаныя выступленні гасцей мерапрыемства: Віктара Жыбуля – паэта, кандыдата філалагічных навук, вядучага навуковага супрацоўніка Беларускага дзяржаўнага архіва-музея літаратуры і мастацтва з відэапрэзентацыяй “Дакументы Міколы Нікановіча ў фондах БДАМЛМ”; Таццяны Лаўрык – магістра філалагічных навук, загадчыцы аддзела бібліятэказнаўства Мінскай абласной бібліятэкі імя А.С. Пушкіна з дакладам аб жыцці і творчасці М. Нікановіча і Аксаны Данільчык – паэтка і перакладчыцы.

Цудоўным дапаўненнем вечарыны стала выступленне Яўгеніі Дзярках, паэтка-аматаркі, майстрыцы з в. Кляннік, унучатай пляменніцы Мікалая Нікановіча, якая распавяла пра малавядомыя факты з жыцця пісьменніка, узгадала гісторыю яго бацькоў і ўвогуле традыцый сям’і Нікановічаў.

Трэба адзначыць, што шматлікія гледачы, сярод якіх былі работнікі бібліятэчных устаноў раёна, навучэнцы гарадской гімназіі і сярэдняй школы №2, не засталіся абыякавымі да тэмы захавання памяці пісьменніка. Іх шматлікія пытанні да выступаючых адлюстравалі зацікаўленасць і павагу да творчасці земляка.

*А. Марозаў
метадыст Смалявіцкай цэнтральнай раённай
бібліятэкі імя М. Багдановіча*